

Suvestinė redakcija nuo 2005-09-01 iki 2010-03-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [50-1676](#), i. k. 103301MISAK00000710

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S DĖL EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2003 m. gruodžio 24 d. Nr. 710
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2000, Nr. 90-2276; 2002, Nr. [13-475](#)) 20 straipsniu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)) 6.10 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 292 patvirtintu Teisės derinimo priemonių 2003 m. planu (Žin., 2003 Nr. 25-1019) bei įgyvendindamas 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių,

1. T v i r t i n u Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šios taisyklės įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

3. N u s t a t a u, kad nuo 2004 m. gegužės 1 d. netenka galios aplinkos apsaugos ministro 1998 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 55 patvirtintos „Kelių transporto priemonių demontavimo aikštelių įrengimo ir naudojimo laikinosios taisyklės“ (Žin., 1998, Nr. [31-833](#)).

4. P a v e d u Aplinkos apsaugos agentūrai sudaryti ir tvarkyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių duomenų bazę.

5. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių reikalavimų vykdymo kontrolę p a v e d u Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai bei regionų aplinkos apsaugos departamentams.

6. Šio įsakymo vykdymo kontrolę p a v e d u ministerijos sekretoriui Aleksandrui Spruogiui.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710

EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus, kurių tikslas – transporto priemonių atliekų susidarymo prevencija, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių bei jų dalių pakartotinis naudojimas, perdirbimas. Šios Taisyklės taikomos transporto priemonėms ir eksploatuoti netinkamoms transporto priemonėms bei jų dalims ir medžiagoms nepriklausomai nuo to, kaip transporto priemonė prižiūrima arba remontuojama ją naudojant, ar ji surinkta iš gamintojo pateiktų dalių, ar iš kitų dalių, kurios, kaip atsarginės arba keičiamosios dalys, atitinka šiai sričiai taikomus reikalavimus.

2. Šios Taisyklės privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių veikla susijusi su transporto priemonių gamyba, importu ar eksportu bei netinkamų transporto priemonių surinkimu ir apdorojimu.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimantys eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimu ir apdorojimu, be šių Taisyklių, turi laikytis visų atliekų tvarkytojams taikomų reikalavimų bei kitais teisės aktais nustatytų reikalavimų.

4. Triratėms motorinėms transporto priemonėms taikomos tik šių Taisyklių 9 ir 10 punktų bei V skyriaus reikalavimai.

5. Taisyklės parengtos vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. rugsėjo 18 d. direktyvos 2000/53/EC dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių reikalavimais.

6. Taisyklėse yra pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

6.1. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą (Žin., 2002, Nr. [13-475](#)) [6.1.];

6.2. Transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 130 (Žin., 2001, Nr. [36-1221](#)) [6.2.];

6.3. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2001, Nr. [45-1604](#); 2002, Nr. [100-4461](#)) [6.3.];

6.4. Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo vykdymo tvarką, patvirtintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 2003 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-59 (Žin., 2003, Nr. [101-4578](#)) [6.4.];

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

6.5. Metodines rekomendacijas „Požeminio vandens monitoringas“, patvirtintas Lietuvos geologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 1999 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 28 [6.5.];

6.6. Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymą (Žin., 2000, Nr. [36-987](#)) [6.6.];

6.7. Pavojingų medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)) [6.7.];

6.8. Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarką (LAND 32-99), patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#); 2002, Nr. [17-705](#); 2002, Nr. [81-3497](#)) [6.8.];

6.9. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 (Žin., 2002, Nr. [81-3498](#); 2002, Nr. [85-3684](#)) [6.9].

6.9¹ Aplinkosaugos reikalavimus paviršinėms nuotekoms tvarkyti, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 687 (Žin., 2004, Nr. [10-289](#)) [6.9-1];

Papildyta punktu:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

6.9² Mažų nuotekų kiekių tvarkymo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 596 (Žin., 2002, Nr. [115-5159](#); 2004, Nr. [157-5740](#)) [6.9-2];

Papildyta punktu:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

6.9³ Aplinkosaugos reikalavimus nuotekoms tvarkyti, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. 495 (Žin., 2001, Nr. 87-3504) [6.9-3].

Papildyta punktu:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

7. Pagrindinės šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

7.1. **Transporto priemonė** – bet kokia transporto priemonė, priskiriama M₁ (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui) arba N₁ (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t) klasėms bei triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais.

7.2. **Eksploatuoti netinkama transporto priemonė** – transporto priemonė, priskiriama atliekoms, apibrėžtoms [6.1.] įstatyme.

7.3. **Gamintojas** – fizinis ar juridinis asmuo, kurio veikla susijusi su transporto priemonių gamyba arba importu.

7.4. **Prevencija** – priemonės, kurių tikslas yra sumažinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių bei medžiagų kiekį ir kenksmingumą aplinkai.

7.5. **Apdorojimas** – bet kuri veikla, vykdoma atidavus (siekiant išvengti gyvenamosios aplinkos užteršimo) eksploatuoti netinkamą transporto priemonę į įmonę išmontuoti, sukarpyti (sulaužyti), susmulkinti, naudoti arba paruošti šalinti (smulkinimo atliekas), ir visi kiti veiksmai, susiję su eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jos dalių naudojimu ir (arba) šalinimu.

7.6. **Pakartotinis naudojimas** – eksploatuoti netinkamos transporto priemonės dalių naudojimas tam pačiam tikslui, kuriam jos buvo pagamintos.

7.7. **Perdirbimas** – atliekų perdirbimas gamybos proceso metu, kad jos būtų panaudotos pirminiam tikslui arba kitiems tikslams, išskyrus energijos naudojimą. Energijos naudojimas yra degių atliekų naudojimas energijai gauti, jas deginant atskirai arba kartu su kitomis atliekomis ir naudojant gautą šilumą.

7.8. **Naudojimas** – atliekų tvarkymo būdas, nurodytas [6.1.] įstatyme.

7.9. **Šalinimas** – atliekų tvarkymo būdas, nurodytas [6.1.] įstatyme.

7.10. **Ekonominės veiklos vykdytojai** – gamintojai, tiekėjai, surinkėjai, autotransporto priemonių draudimo kompanijos, išmontuotojai, smulkintojai, naudotojai, perdirbėjai bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, vykstantys eksploatuoti netinkamų transporto priemonių bei jų dalių ir medžiagų apdorojimą.

7.11. **Pavojinga medžiaga** – bet kuri cheminė medžiaga, laikoma pavojinga pagal [6.6.] įstatymo nuostatas.

7.12. **Smulkintuvas** – bet koks įrenginys, susmulkinantis eksploatuoti netinkamas transporto priemones į gabalus arba dalis, įskaitant pakartotinį gauto metalo laužo panaudojimą.

7.13. **Informacija apie išmontavimą** – visa informacija, reikalinga eksploatuoti netinkamoms transporto priemonėms apdoroti tinkamu ir aplinkai saugiu būdu. Transporto priemonių ir jų dalių gamintojai šią informaciją pateikia leidimą turinčioms apdorojimo įmonėms kaip spausdintas instrukcijas arba elektroninėmis ryšių priemonėmis (pvz., CD-ROM, internetas).

7.14. **Leidimas** – gamtos išteklių naudojimo leidimas [6.8.] arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas [6.9.], kurį nustatyta tvarka išduoda regionų aplinkos apsaugos departamentai ir kuriuo leidžiama eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdorojimo įmones.

II. PREVENCIJA

8. Skatinant atliekų susidarymo prevenciją ir mažinant eksploatuoti netinkamų transporto priemonių kenksmingą poveikį aplinkai:

8.1. transporto priemonių ir medžiagų bei įrangos gamintojai turi riboti pavojingų medžiagų naudojimą transporto priemonėse ir nuolat, pradedant nuo naujos transporto priemonės koncepcijos, mažinti jų kiekį, siekiant išvengti jų patekimo į aplinką, palengvinti perdirbimą ir sumažinti pavojingų atliekų šalinimo poreikį;

8.2. naujos transporto priemonės turi būti projektuojamos ir gaminamos, atsižvelgiant į galimybę palengvinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, jų dalių ir medžiagų išmontavimą, pakartotinį naudojimą, naudojimą ir perdirbimą;

8.3. transporto priemonių ir medžiagų bei įrangos gamintojai turi siekti išplėsti perdirbtų medžiagų rinką ir didinti į transporto priemones ir kitus gaminius integruojamų perdirbtų medžiagų kiekį.

III. SURINKIMAS

9. Eksploatuoti netinkamas transporto priemones gali surinkti ir apdoroti tik apdorojimo įmonės, turinčios leidimą, kuriame apibrėžtos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdorojimo sąlygos.

10. Apdorojimo įmonė gali pagal sutartį įgalioti jos vardu priimti eksploatuoti netinkamas transporto priemones ir išduoti sunaikinimo pažymėjimą kita panašia veikla (pavyzdžiui, automobilių remontu) užsiimančią įmonę. Tokia eksploatuoti netinkamas transporto priemones priimanti įmonė turi turėti Atliekas tvarkančių įmonių registracijos numerį pagal [6.3.] reikalavimus, o sutartyje turi būti apibrėžtos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, laikino saugojimo ir pervežimo į apdorojimo įmonę sąlygos, atitinkančios šių Taisyklių reikalavimus. Sutarties kopija turi būti pateikta regiono aplinkos apsaugos departamentui, kuris išdavė gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą pagal [6.8.] ir [6.9.] reikalavimus eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonei.

11. Įmonėje, surenkančioje eksploatuoti netinkamas transporto priemones pagal apdorojimo įmonės įgaliojimą, nurodytą šių Taisyklių 10 punkte, turi būti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir laikino saugojimo zona, įrengta pagal šių Taisyklių 19 punkto reikalavimus.

12. Apdorojimo įmonė arba jos pagal šių Taisyklių 10 punktą įgaliota surinkimo įmonė, priėmusi eksploatuoti netinkamą transporto priemonę, valstybės įmonės „Regitra“ interneto tinklalapyje <http://www.regitra.lt> patikrinusi, ar ši transporto priemonė nėra suvaržyta turtinių teisių apribojimų (arešto, įkeitimo ar kt.), ir, jei šių apribojimų nėra, turi išduoti jos savininkui Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimą, kurio forma pateikta šių Taisyklių 1 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

13. Apdorojimo įmonė arba jos pagal šių Taisyklių 10 punktą įgaliota surinkimo įmonė:

13.1. užpildo tris Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sunaikinimo pažymėjimo egzempliorius, iš kurių pirmasis atiduodamas savininkui, kurį gavęs eksploatuoti netinkamos

transporto priemonės savininkas pateikia transporto priemones Lietuvos Respublikoje registruojančiai, registravimo dokumentus išduodančiai bei registravimo duomenis tvarkančiai valstybės įmonei „Regitra“, antrasis laikomas pažymėjimą išdavusioje įmonėje, o trečiasis (per 10 dienų nuo praėjusio ketvirčio pabaigos) pateikiamas gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą pagal [6.8.] ir [6.9.] reikalavimus išdavusiam regiono aplinkos apsaugos departamentui;

13.2. perduoda informaciją apie transporto priemonės priėmimą jos apdorojimui į centrinę kelių transporto priemonių duomenų bazę naudojantis atitinkamų sutarčių pagrindu valstybės įmonės „Regitra“ programinėmis priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

14. Lietuvos Respublikoje galioja Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas, išduotas kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų, pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. rugsėjo 18 d. direktyvos 2000/53/EC dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių reikalavimus.

15. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo ar surinkimo įmonė, priimdama eksploatuoti netinkamas transporto priemones, neturi teisės reikalauti užmokesčio už priėmimą, išskyrus šių Taisyklių 16 punkte numatytus atvejus.

16. Surinkimo ar apdorojimo įmonė gali atsisakyti nemokamai priimti netinkamą eksploatuoti transporto priemonę, jei:

16.1. eksploatuoti netinkama transporto priemonė buvo registruota Lietuvoje mažiau kaip tris mėnesius iki jos atidavimo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ar apdorojimo įmonei;

16.2. eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi transporto priemonės veikimui būtinų pagrindinių dalių ir agregatų, visų pirma variklio, kėbulo ir pan.;

16.3. eksploatuoti netinkamoje transporto priemonėje yra pašalinių atliekų.

IV. APDOROJIMO ĮMONĖS

17. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi laikytis pavojingų atliekų naudojimo ir šalinimo veiklai nustatytų [6.3.] reikalavimų.

18. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti įrengtos šios zonos:

18.1. personalo;

18.2. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo ir saugojimo;

18.3. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimo;

18.4. metalo laužo ir kitų antrinių žaliavų laikino saugojimo;

18.5. mazgų ir dalių, tinkamų tolesniam naudojimui, saugojimo;

18.6. pavojingų atliekų saugojimo;

18.7. naudotų padangų saugojimo;

18.8. kitų nepavojingų atliekų saugojimo.

19. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo ir saugojimo (įskaitant laikiną saugojimą) zona, nurodyta šių Taisyklių 18.2 punkte, turi būti padengta nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui, ir turi turėti:

19.1. nutekėjusių skysčių surinkimo įrenginius bei priemones, užtikrinančias aplinkos apsaugą nuo naftos produktų ir kitų teršalų patekimo;

19.2. nuotekų, tarp jų – paviršinių, tvarkymo sistemą, atitinkančią nustatytus aplinkosaugos reikalavimus nuotekoms tvarkyti [6.9¹–6.9³].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

20. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimo ir pavojingų atliekų saugojimo zonos, nurodytos šių Taisyklių 18.3 ir 18.6 punktuose, turi būti padengtos nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui, ir turi turėti:

20.1. sandarias talpas alyvomis ar kitais pavojingais skysčiais užterštoms išmontuotoms dalims saugoti;

20.2. sandarias talpas arba konteinerius saugoti akumulatoriams, filtrams bei polichlorintų bifenių ar polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) turintiems kondensatoriams;

20.3. sandarias talpas izoliuotai saugoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skysčius – degalus, variklių alyvą, pavarų dėžės alyvą, transmisinę alyvą, hidraulinę alyvą, aušinimo skysčius, antifrizą, stabdžių skysčius, akumuliatorių elektrolitus, oro kondicionavimo sistemos skysčius ir kitus naudoti netinkamoje transporto priemonėje esančius skysčius;

20.4 nutekėjusių skysčių surinkimo įrenginius bei priemones, užtikrinančias aplinkos apsaugą nuo naftos produktų ir kitų teršalų patekimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

20.5. nuotekų, tarp jų – paviršinių, tvarkymo sistemą, atitinkančią nustatytus aplinkosaugos reikalavimus nuotekoms tvarkyti [6.9¹–6.9³].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

21. Iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių pašalinti skysčiai, nurodyti šių Taisyklių 20.3 punkte, turi būti surenkami ir saugomi atskirai, jų negalima maišyti tarpusavyje ar su kitais skysčiais.

22. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo metu surinktos pavojingos atliekos turi būti saugomos ir ženklinamos pagal [6.3.] reikalavimus.

23. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimas turi būti atliekamas uždaroje patalpose.

24. Pavojingų atliekų saugojimo zona turi būti patalpa arba aptverta, apšviesta ir saugoma teritorija, uždengta lengvų konstrukcijų stogeliu, saugančiu nuo atmosferos kritulių ir tiesioginių saulės spindulių.

25. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti įrengta požeminio vandens kokybės monitoringo sistema, išskyrus tuos atvejus, kai veikla vykdoma pastate ir yra įdiegtos šių Taisyklių 19–20 punktuose numatytos priemonės. Požeminio vandens monitoringas turi būti vykdomas pagal monitoringo programą, parengtą pagal [6.4.] reikalavimus ir metodines [6.5.] rekomendacijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

26. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti specialiosios priemonės ir sorbentai, kurie nedelsiant turi būti panaudojami pavojingiems skysčiams ištekėjus jų plitimui lokalizuoti. Panaudoti sorbentai ir užterštas gruntas turi būti tvarkingai surenkami ir saugomi pavojingų atliekų saugojimo zonoje iki perdavimo atitinkamas pavojingas atliekas tvarkančioms įmonėms. Deginti sorbentus arba vežti juos į sąvartyną draudžiama.

V. APDOROJIMAS

27. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės turi būti apdorojamos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galimas tolesnis šių transporto priemonių dalių panaudojimas. Susidariusios atliekos turi būti rūšiuojamos.

28. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti atliekamos tokios operacijos, kuriomis būtų užtikrinama, kad eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neterš aplinkos:

28.1. akumuliatorių ir suskystintų dujų balionų išėmimas;

28.2. potencialiai sprogių dalių (pvz., oro pagalvių) išėmimas arba nukenkšminimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

28.3. degalų, variklio alyvų, pavarų dėžės alyvų, hidraulinių alyvų, aušinimo skysčių, stabdžių skysčių, akumuliatorių rūgščių, oro kondicionavimo sistemų skysčių ir kitų eksploatuoti netinkamose transporto priemonėse esančių skysčių pašalinimas, atskiras surinkimas ir saugojimas, išskyrus atvejus, kai šie skysčiai turi likti dalyse, kurios bus pakartotinai naudojamos;

28.4. gyvsidabrio turinčių dalių, kiek jas įmanoma identifikuoti, pašalinimas.

29. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių nukenkšminimo operacijos, nurodytos šių Taisyklių 28 punkte, turi būti atliekamos iš karto priėmus eksploatuoti netinkamą transporto priemonę arba kiek galima greičiau, bet ne ilgiau kaip tris mėnesius nuo eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo datos.

30. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti atliekamos operacijos, užtikrinančios eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinį naudojimą ir perdirbimą:

30.1. katalizatorių išėmimas;

30.2. vario, aliuminio, magnio turinčių dalių išėmimas ir atskiras surinkimas, jei šie metalai neatskiriami eksploatuoti netinkamų transporto priemonių smulkinimo metu;

30.3. ratų ir stambių plastikinių dalių (bamperių, armatūros plokščių, skysčių talpų ir pan.) nuėmimas taip, kad jų medžiagas būtų galima perdirbti, jei šios medžiagos neatskiriamos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių smulkinimo metu;

30.4. stiklų išėmimas.

31. Operacijos, nurodytos šių Taisyklių 28 ir 30 punktuose, turi būti aprašytos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės techniniame reglamente.

32. Išmontuotos dalys turi būti saugomos taip, kad nebūtų pažeidžiamos skysčių turinčios dalys arba dalys, kurias galima naudoti, bei atsarginės dalys.

33. Siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai, įmonės, užsiimančios eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimu, turi užtikrinti, kad:

33.1. eksploatuoti netinkamos transporto priemonės prieš jas toliau apdorojant išrenkamos arba imamasi kitų lygiaverčių priemonių, kad būtų sumažintas neigiamas poveikis aplinkai;

33.2. medžiagos, paženklintos pagal [6.7.] reikalavimus, prieš tolesnį apdorojimą išimamos;

33.3. pavojingos medžiagos ir dalys išimamos ir atskiriamos atrankos būdu taip, kad neužterštų vėliau į smulkintuvą patenkančių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekų;

33.4. dalys išrenkamos ir saugomos taip, kad būtų užtikrintas jų tinkamumas pakartotiniam naudojimui ir naudojimui, o ypač perdirbimui.

34. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės išmontavimo metu po ja turi būti pastatomos talpyklos arba naudojami specialūs skysčių ištraukimo įrenginiai.

VI. IŠMONTAVIMO INFORMACIJOS TEIKIMAS

35. Transporto priemonių gamintojai kartu su medžiagų ir įrangos gamintojais turi taikyti transporto priemonių dalių ir medžiagų kodavimo standartus, kad būtų galima nustatyti, kurios dalys ir medžiagos tinka pakartotiniam naudojimui ir naudojimui.

36. Gamintojai per šešis mėnesius nuo naujo transporto priemonės modelio išleidimo į rinką turi pateikti informaciją, prieinamą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėms, apie kiekvieno išleidžiamo į rinką transporto priemonės tipo išmontavimą. Pateikiama informacija turi būti pakankama, kad apdorojimo įmonės galėtų laikytis šių Taisyklių reikalavimų. Informacijoje turi būti nurodytos transporto priemonių dalys ir medžiagos bei tos vietos, kuriose yra pavojingų medžiagų.

37. Naujų transporto priemonių ekonominės veiklos vykdytojai turi skelbti informaciją apie:

37.1. transporto priemonių ir jų dalių konstrukciją, siekiant šias dalis panaudoti ar perdirbti;

37.2. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimą aplinkai saugiu būdu, visų pirma išmontavimą ir skysčių bei dujų išleidimą;

37.3. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir naudojimo būdų tobulinimą ir optimizavimą;

37.4. pažangą siekiant padidinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių ir medžiagų naudojimą bei perdirbimą ir mažinti šalintinių atliekų kiekį.

38. Gamintojai turi užtikrinti, kad informacija, nurodyta šių Taisyklių 37 punkte, būtų prieinama būsimiems transporto priemonių pirkėjams. Ji turi būti įtraukiama į reklaminę literatūrą, naudojamą parduodant naujas transporto priemones.

39. Transporto priemonių dalių gamintojai, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonei paprašius, turi suteikti informaciją apie dalių, kurios gali būti pakartotinai naudojamos, išmontavimą, saugojimą ir išbandymą, jei tai nėra konfidenciali komercinė informacija.

VII. PIRMINĖ ATLIEKŲ APSKAITA

40. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdorojimo įmonės turi pildyti pirminės atliekų apskaitos žurnalą pagal [6.3.] reikalavimus nepriklausomai nuo jose dirbančių darbuotojų skaičiaus.

41. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi pildyti pirminės atliekų apskaitos žurnalo priedą, kurio forma pateikta šių Taisyklių 2 priede.

VIII. ATASKAITOS

42. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi teikti atliekų apskaitos ataskaitas pagal [6.3.] reikalavimus.

43. Kartu su atliekų apskaitos ataskaita, nurodyta šių Taisyklių 42 punkte, kiekviena eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonė turi pateikti priedą prie atliekų apskaitos ataskaitos, kurio forma pateikta šių Taisyklių 3 priede. Priklausomai nuo vykdytos apdorojimo veiklos kiekviena eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonė papildomai turi pateikti informaciją, kurios pateikimo forma nurodyta šių Taisyklių 4 ir (ar) 5 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

44. Naujų transporto priemonių gamintojai iki kiekvienų metų kovo 1 dienos turi pateikti ataskaitą Aplinkos apsaugos agentūrai apie transporto priemonės išmontavimą, pagal šių Taisyklių 36, 37 ir 38 punktuose nustatytus reikalavimus, bei tokios informacijos pateikimo būdus.

IX. TEISINĖ ATSAKOMYBĖ

45. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
1 priedas

(Pažymėjimo formos pavyzdys)

_____ (eksplloatuoti netinkamas transporto priemonės surenkančios įmonės arba apdorojimo įmonės pavadinimas)

_____ (įmonės kodas, registracijos numeris Atliekas tvarkančių įmonių registre, adresas)

_____ (gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo Nr., išdavimo data, kas išdavė)

**EKSPLOATUOTI NETINKAMOS TRANSPORTO PRIEMONĖS SUNAIKINIMO
PAŽYMĖJIMAS**

_____ Nr. _____
(data)

Šiuo pažymėjimu patvirtiname, kad

_____ (savininko vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, arba įmonės pavadinimas, registracijos numeris, adresas)
atidavė, o _____ priėmė išmontuoti ir sunaikinti
(įmonės pavadinimas)

_____ (transporto priemonės pavadinimas, markė, modelis)

valstybinis Nr. _____ ,
kėbulo Nr. _____ ,
važiuklės Nr. _____ ,
kategorija, klasė _____ .

Transporto priemonės registravimą patvirtinantis dokumentas Nr. _____

Transporto priemonę atidavė

_____ (pareigų pavadinimas¹) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Transporto priemonę priėmė

_____ A. V. _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

¹ Pildo tik juridiniai asmenys.

PIRMINĖS ATLIEKŲ APSKAITOS ŽURNALO PRIEDO UŽPILDYMO TVARKA

Skiltis		Paaiškinimas
1	Eilės numeris	Įrašomas kiekvienos apdorojamos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės eilės numeris.
2	Priėmimo data	Įrašoma eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo į apdorojimo įmonę data.
8	Vidutinis automobilio svoris, t	Įrašomas vidutinis automobilio svoris (gamyklinis arba registracijos dokumentuose pateiktas transporto priemonės svoris, atimant vairuotojo svorį (0,075 t) ir degalų svorį (0,040 t). Įrašyti naudotą svorio nustatymo būdą.
9–30	Panaudotos ir perdirbtos arba perduotos perdirbti dalys ir medžiagos	Įrašomas atitinkamų panaudotų ir perdirbtų arba perduotų perdirbti dalių ir medžiagų svoris. Prie medžiagų ir dalių pateikti šešiaženkliai kodai atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede nurodytus atliekų kodus. Kiekis tonomis (trys ženklai po kablelio).
14	Sudedamosios dalys, kuriose yra PCB/PCT	Įrašomas polichlorintų bifenių, turinčių transformatorių, kondensatorių ir kitų sudedamųjų dalių, svoris. Sudedamąsias dalis, turinčias polichlorintų bifenių, gali nurodyti gamintojas, kadangi tokios dalys turi būti specialiai paženklintos.
18	Sudedamosios dalys, kuriose yra gyvsidabrio (pvz., elektros lemputės ir prietaisų skydeliai)	Įrašomas sudedamųjų dalių, kuriose yra gyvsidabrio, svoris.
22–28	Aliuminis, varis, laidai, geležis, plienas, plastmasė, stiklas, švinas	Įrašoma tik tuo atveju, jeigu šios medžiagos nebus atskiriamos smulkinimo operacijos metu. Jeigu eksploatuoti netinkama transporto priemonė atiduodama smulkinimo operacijai, kurios metu šios medžiagos bus atskiriamos, – įrašyti nereikia.
29	Kėbulas, parengtas presavimui/ smulkinimui, tolesniam apdorojimui	Įrašoma, jei kėbulas yra atiduodamas presavimo, smulkinimo ir tolesnio apdorojimo operacijoms.
31	Iš viso pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis	Įrašomas suminis pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis. Pakartotinai panaudotos dalys ir komponentai suprantami kaip eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių panaudojimas tam pačiam tikslui, kuriam jos buvo pagamintos, t. y. tokių dalių ar komponentų pardavimas. Galimas ir tokių dalių ar komponentų apskaičiavimo būdas: $M_{ppdk} = M_{vs} - (M_{kb} + M_{pm} + M_{pn} + M_{as})$ <p> M_{ppdk} – pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis, t M_{vs} – vidutinis automobilio svoris, t M_{kb} – degalų bako svoris, t M_{pm} – pavojingų medžiagų kiekis (t) po apdorojimo, M_{pn} – pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis, t M_{as} – susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis, t </p>
32	Iš viso pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis	Įrašomas suminis perdirbimui ar kitokiam naudojimui (išskyrus 33 skiltyje nurodomą kiekį) pateiktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių ir medžiagų kiekis.
33	Iš viso pateiktų naudojimui kurui ar kitais būdais energijai gauti dalių ir medžiagų kiekis	Įrašomas suminis naudojimui kurui ar kitais būdais energijai gauti (išskyrus 32 skiltyje nurodomą kiekį) pateiktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių ir medžiagų kiekis.
34	Iš viso susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis	Įrašomas suminis susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis. Pastaba. 31-34 skiltyse nurodyta kiekių suma turi atitikti 8 skiltyje nurodytą vidutinį automobilio svorį.
	Iš viso kiekis, t	Kiekis, sumuojamas šiose skiltyse: 1; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
3 priedas

(įmonės pavadinimas)

ATLIEKŲ APSKAITOS ATASKAITOS PRIEDAS

1. Informacija apie per ____metus priimtas ir apdorotas eksploatuoti netinkamas transporto priemones bei apdorojimo metu susidariusias ir sutvarkytas atliekas:
 priimtas ir apdorotas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (16 01 04) skaičius, vnt. _____;
 bendras priimtų ir apdorotų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių svoris, t _____;
 vidutinis eksploatuoti netinkamos transporto priemonės svoris, t _____;
 teigiamą rinkos vertę turinčių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skaičius, vnt. _____; neigiamą rinkos vertę turinčių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skaičius, vnt. _____ □□

Panaudotos ir perdirbtos arba perduotos perdirbti dalys ir medžiagos, t:	
1	Variklio, pavaru dėžės ir tepalų alyva (13 02 04; 13 02 05; 13 02 06; 13 02 07; 13 02 08), t
2	Tepalų filtras (16 01 07), t
3	Aušinamieji skysčiai (16 01 14; 16 01 15), t
4	Oro įsiurbimo filtras (16 01 21), t
5	Stabdžių skystis (16 01 13), t
6	Sudedamosios dalys, kuriose yra PCB/PCT (16 01 09), t
7	Degalų filtras (16 01 21), t
8	Švino akumuliatorius (16 06 01), t
9	Panaudotas katalizatorius (16 08 01), t
10	Sudedamosios dalys, kuriose yra gyvsidabrio (pvz., elektros lemputės ir prietaisų skydeliai) (16 01 08), t
11	Sprogios sudedamosios dalys (pvz., oro pagalvės) (16 01 10), jei atskiriamos, t
12	Naudotos padangos (16 01 03), t
13	Stabdžių trinkelės (16 01 11; 16 01 12), t
14	Aluminiis (16 01 18), jei atskiriamas, t
15	Varis (16 01 18), jei atskiriamas, t
16	Laidai (16 01 22), jei atskiriami, t
17	Geležis, plienas (16 01 17), jei atskiriama, t
18	Plastmasė (16 01 19), jei atskiriama, t
19	Stiklas (16 01 20), jei atskiriamas, t
20	Švinas (16 01 18), jei atskiriamas, t
21	Kėbulas, parengtas presavimui/smulkimui, tolesniam apdorojimui (16 01 17), t
22	Kitos medžiagos (nurodyti pavadinimą) (16 01 99), t
23	Pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis, t
24	Pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis, t
25	Pateiktų naudojimui kurui ar kitais būdais energijai gauti ir medžiagų kiekis, t
26	Pateiktų šalinimui (sąvartyne) dalių ir medžiagų kiekis, t
Iš viso kiekis, t	
Iš viso kiekis, %	

PASTABA. Eilutėje „Iš viso kiekis, t“ įrašomas kiekis, nurodytas Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių 2 priedo pirminės atliekų apskaitos žurnalo priedo formos eilutėje „Iš viso kiekis, t“.

2. Informacija apie prašymus ir gautą informaciją pagal Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių 39 punktą:
3. Pastabos ir komentarai dėl pakartotinai naudojamų dalių ir perdirbamų medžiagų rinkos sąlygų bei galimų jos tobulinimo būdų:

_____ A. V. _____
(vadovo pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

(informaciją užpildžiusiojo vardas, pavardė, telefonas, faksas, el. paštas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
4 priedas

_____ (įmonės pavadinimas, kodas, adresas)

**INFORMACIJA APIE MEDŽIAGŲ, GAUNAMŲ SUSMULKINUS EKSPLOATUOTI
NETINKAMAS TRANSPORTO PRIEMONES, TVARKYMĄ ŠALYJE**
_____m.

Medžiagos, gaunamos susmulkinus*	Atliekų sąrašo kodas	Perdirbimas ar kitoks panaudojimas	Naudojimas kurui ar kitais būdais energijai gauti	Šalinimas
1	2	3	4	5
Geležis, plienas				
Ne geležis (aliuminis, varis, cinkas, švinas ir kt.)				
Smulkintuvo lengvoji frakcija (SLF)				
Kitos				
Iš viso:				

PASTABA. *Išvardytos medžiagos ir kitos smulkinimo metu gautos medžiagos (atliekos) turi būti pažymėtos Atliekų sąrašo šešių skaitmenų kodu pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą.

_____ A. V. _____
(vadovo pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ (informaciją užpildžiusiojo vardas, pavardė, telefonas, faksas, el. paštas)

Papildyta priedu:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
5 priedas

_____ (įmonės pavadinimas, kodas, adresas)

**INFORMACIJA APIE EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
(DALIŲ), AT SIRANDANČIŲ ŠALYJE, EKSPORTĄ TOLESNIAM APDOROJIMUI**
_____ m.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios yra eksportuojamos, dalių pavadinimas*	Atliekų sąrašo kodas	Perdirbimui	Naudojimui kurui ar kitais būdais energijai gauti	Šalinimui
				kiekis, t
1	2	3	4	5
Iš viso:				

PASTABA. *Dalys (atliekos) turi būti pažymėtos Atliekų sąrašo šešių skaitmenų kodu pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą.

_____ A. V. _____
(vadovo pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ (informaciją užpildžiusiojo vardas, pavardė, telefonas, faksas, el. paštas)

Papildyta priedu:

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-420](#), 2005-08-29, Žin., 2005, Nr. 106-3931 (2005-08-31), i. k. 105301MISAK00D1-420

Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 710 "Dėl Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo